

Deloitte Financial Advisory Services B.V.
Real Estate
Orteliuslaan 982
3528 BD Utrecht
Postbus 3180
3502 GD Utrecht
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9985
www.deloitte.nl

Analyse van de aanwezigheid van risico's voor de gemeente
Ridderkerk, indien de Stichting Sport en Welzijn ook
werkzaamheden voor andere gemeenten gaat uitvoeren.

Utrecht, 6 november 2015,

Auteurs

Arnold de Boer (review)
Gerda Groeneveld

Verantwoordelijk partner

Frank ten Have

Inhoud

1. Analyse van de aanwezigheid van risico's voor de gemeente Ridderkerk, indien de Stichting Sport en Welzijn ook werkzaamheden voor andere gemeenten in deze stichting onderbrengt	3
1.1 Vraagstelling	3
1.2 Inleiding en uitgangspositie	3
1.3 Risico omschrijving	4
1.4 Relatie tussen de stichtingen onderling en met de gemeente Ridderkerk	5
1.4.1 Relatie tussen beide Stichtingen	5
1.4.2 Relatie van de Stichtingen met de gemeente Ridderkerk	6
1.5 Gevolgen werkzaamheden Stichting Sport en Welzijn voor de gemeente Ridderkerk	6

1. Analyse van de aanwezigheid van risico's voor de gemeente Ridderkerk, indien de Stichting Sport en Welzijn ook werkzaamheden voor andere gemeenten in deze stichting onderbrengt

1.1 Vraagstelling

De gemeente Ridderkerk heeft Deloitte gevraagd een analyse te doen van de aanwezigheid van risico's voor de gemeente Ridderkerk, indien de Stichting Sport en Welzijn ook werkzaamheden voor andere gemeenten gaat uitvoeren.

De gemeente Ridderkerk heeft tevens gevraagd hoe deze risico's zijn te minimaliseren, indien hiervan sprake kan zijn.

1.2 Inleiding en uitgangspositie

De statuten van de reeds jaren bestaande 'Stichting Sport en Welzijn' te Ridderkerk zijn op 28 augustus 2015 gewijzigd. Daarbij is de naam van de stichting gewijzigd in 'Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk'. Vervolgens heeft bij de 'Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk' een juridische afsplitsing¹ plaatsgevonden en is de 'Stichting Sport en Welzijn' tot stand gekomen (akte van afsplitsing van 28 augustus 2015).

Ook is 'Stichting Sport en Welzijn Leidschendam – Voorburg' ogenschijnlijk afgesplitst. Daar waar hieronder gesproken wordt over Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk, gaan wij er vanuit dat het zelfde geldt voor Stichting Sport en Welzijn Leidschendam-Voorburg. Niet kan worden uitgesloten dat enkele afwijkende bepalingen zijn opgenomen in de statuten van Leidschendam-Voorburg. Deze statuten zijn niet aan ons beschikbaar gesteld.

De Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk richt zich volgens haar doel primair maar niet uitsluitend op personen en groepen woonachtig en/of anderszins verkerend in de gemeente Ridderkerk, alsmede op voorzieningen in en op het bestuur van de gemeente Ridderkerk.

De Stichting Sport en Welzijn heeft volgens art. 2 van haar statuten als doel:

- 1. het besturen van een andere rechtspersoon of meerdere andere rechtspersonen;*

---

¹. Door splitsing van het vermogen van een rechtspersoon kan het vermogen van de ene rechtspersoon overgaan op een andere rechtspersoon. Deze overgang gebeurt onder zogenaamde algemene titel, de verkrijgende rechtspersoon treedt naar evenredigheid van hetgeen wordt afgesplitst in de positie van oorspronkelijke rechtspersoon. In een akte moet worden vastgelegd welke vermogensbestanddelen overgaan.

2. *het faciliteren van de activiteiten van die andere rechtspersoon of andere rechtspersonen, alsmede van de activiteiten van (een) eventueel door die andere rechtspersoon of rechtspersonen bestuurde casu quo rechtspersonen zulks door het leveren van ondersteunende diensten op gebieden als, maar niet beperkt tot directievoering, financiële administratie en controlling, personeelszaken, it-services, onderhoud van gebouwen, treasury, communicatie, public relations en fondsenwerving;*
3. *het bieden van fysieke ruimte, primair aan de bovenbedoelde rechtspersoon of rechtspersonen voor het (doen) uitvoeren van hun diverse activiteiten.*

De 'Stichting Sport en Welzijn' kan op grond van haar statutaire doelomschrijving activiteiten voor andere rechtspersonen van onder meer andere gemeenten gaan uitvoeren.

1.3 Risico omschrijving

Voor het beantwoorden van de vraag of risico's aanwezig zijn, dient eerst duidelijk te zijn welke risico's zich kunnen voordoen. De bestaande situatie van de Stichting Sport en Welzijn vormt hiervoor het uitgangspunt.

Volgens de gemeente Ridderkerk is sprake van de volgende situatie (cursief weergegeven tekst):

De gemeente Ridderkerk neemt sinds jaren producten af van de Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk (SenW). Het gaat hier om diverse producten in de sfeer van subsidie en het beheer en de exploitatie van gemeentelijke accommodaties (sporthallen, gymzalen en zwembad: bijlage subsidiebeschikking groot onderhoud).

SenW ontvangt jaarlijks ca. € 7 miljoen aan subsidie. In de afgelopen jaren heeft het van de zijde van de gemeente ontbroken aan focus op de sturing en werd niet of nauwelijks gestuurd en gecontroleerd op 'krijgen we wat we willen?'

Tot slot moet nog worden vermeld dat SenW sinds dit jaar werkt met een holdingstructuur. Onder de holding vallen inmiddels meerdere stichtingen die werkzaam zijn (en in de toekomst kunnen zijn) voor andere gemeenten. Op dit moment zijn er gesprekken met de stichting Karaat (ouderenwerk) om te gaan fuseren met SenW.

De vraag een analyse te doen betreft – na de juridische afsplitsing op 28 augustus 2015 - de situatie dat de Stichting Sport en welzijn activiteiten voor andere gemeenten gaat uitvoeren.

Volgens de toelichting wordt sinds dit jaar met een holding gewerkt. Uit de door de gemeente Ridderkerk verstrekte informatie is op te maken dat de gemeente Ridderkerk de afgelopen jaren subsidie heeft verleend aan Stichting Sport en Welzijn. Het vermogen dat de Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk en de Stichting Sport en Welzijn door de afsplitsing) hebben verkregen, is (mede) opgebouwd met subsidie die de gemeente Ridderkerk heeft verstrekt.

De volgende risico's kunnen zich voordoen:

- a. Wegvloeien van het vermogen van wat nu de Stichting Sport en Welzijn is naar andere stichtingen voor wie Stichting Sport en Welzijn werkzaamheden wil verrichten.
- b. Aansprakelijkstelling van de Stichting Sport en Welzijn - en daarmee van de gemeente Ridderkerk - voor activiteiten die de Stichting Sport en Welzijn uitvoert voor andere rechtspersonen.

Voor het minimaliseren van deze risico's, dient de 'holdingsstructuur' te borgen dat het vermogen van de Stichting Sport en Welzijn niet naar de andere rechtspersonen wegvloeit en de gemeente Ridderkerk niet aansprakelijk wordt gesteld voor activiteiten die de Stichting Sport en Welzijn voor andere rechtspersonen uitvoert.

1.4 Relatie tussen de stichtingen onderling en met de gemeente Ridderkerk

1.4.1 Relatie tussen beide Stichtingen

Uit de statuten van de juridisch afgesplitste stichting is op te maken dat de nieuw opgerichte Stichting Sport en Welzijn geen statutaire relatie heeft met de Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk.

Uit de statuten blijkt dat de heer A.H.J. Theelen bij de juridische afsplitsing heeft gehandeld als enig bestuurder van Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk en als enig bestuurder van Stichting Sport en Welzijn (zie akten 2015 J 15699 NJ en 2015 J 15692 NJ).

In de statuten is niet opgenomen dat het bestuur van de Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk het bestuur vormt van de Stichting Sport en Welzijn of dat benoeming van het bestuur van de ene stichting plaatsvindt door de Raad van Toezicht van de andere stichting. Wel is sprake van zeggenschap van het bestuur i.c. de bestuurder de heer A.H.J. Theelen in beide stichtingen.

Deze zeggenschapsrelatie wordt een feitelijke personele unie genoemd. De relatie van beide stichtingen blijkt een feitelijke nevenschikking en geen groepsvorming of holdingstructuur tussen deze stichtingen. Voor groepsvorming is een statutaire verankering tussen beide stichtingen vereist (Dijk/Van der Ploeg, 2013, p. 319).

Uit het Projectplan Herziening Raamovereenkomst Sport & Welzijn Ridderkerk / Gemeente 2015 (versie 0.7 d.d. 08-09-2015) van de heren R. Dijkers en P.A. de Regt blijkt het volgende:

- De gemeente Ridderkerk heeft in 2012 een partnerschap met Stichting Sport en Welzijn te Ridderkerk afgesloten.
- Stichting Sport en Welzijn staat volgens haar statuten geheel los van de gemeente Ridderkerk en wil een nieuwe raamovereenkomst met de gemeente Ridderkerk aangaan.

- Stichting Sport en Welzijn heeft de ambitie om niet langer afhankelijk te zijn van subsidies van de gemeente Ridderkerk en wil op eigen regie en risico ook diensten verlenen aan andere organisaties.
- In de nieuwe situatie kan de gemeente Ridderkerk welzijns- en sportactiviteiten inkopen bij de Stichting tegen marktconforme prijzen.

In de nieuw voorgestelde raamovereenkomst zijn geen afspraken te vinden over zeggenschap van de gemeente Ridderkerk over het vermogen van Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk of de Stichting Sport en Welzijn.

1.4.2 Relatie van de Stichtingen met de gemeente Ridderkerk

In de statuten van de Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk en de Stichting Sport en Welzijn is geen statutaire relatie met de gemeente Ridderkerk verankerd.

Uit de statuten maken wij op dat de gemeente Ridderkerk geen benoemingsbevoegdheden heeft ten aanzien van de leden van het bestuur en/of de leden van de Raad van Toezicht van de stichtingen.

Ook is geen zeggenschap van de gemeente Ridderkerk met betrekking tot het vermogen van de stichtingen geregeld. De gemeente Ridderkerk kan - uitgaande van de statuten – geen aanspraak maken op het vermogen van de stichtingen. Mogelijk zijn daarover nog overeenkomsten gesloten of zijn in subsidiebeschikkingen bepalingen opgenomen over vermogensvorming die bij ons niet bekend zijn.

1.5 Gevolgen werkzaamheden Stichting Sport en Welzijn voor de gemeente Ridderkerk

Uit de statuten van Stichting Sport en Welzijn blijkt dat deze stichting activiteiten wil uitvoeren voor andere rechtspersonen. Van belang is dat de gemeente Ridderkerk geen negatieve gevolgen ervaart van de activiteiten van Stichting Sport en Welzijn.

Uit de statuten maken wij op dat niet zozeer een holdingstructuur wordt beoogd, maar het door de Stichting Sport en Welzijn kunnen uitvoeren van activiteiten voor andere rechtspersonen.

De gemeente Ridderkerk heeft geen bevoegdheden/zeggenschap ten opzichte van de Stichting Sport en Welzijn. De Stichting Sport en Welzijn is een autonome stichting. Wanneer de gemeente Ridderkerk zich niet feitelijk met het beleid van de Stichting Sport en Welzijn bemoeit, is niet te verwachten dat activiteiten van Sport en Welzijn een risico vormen voor de gemeente Ridderkerk.

Wel dient de gemeente Ridderkerk – na de statutenwijzigingen van 28 augustus 2015 – goed na te gaan met welke stichting de gemeente Ridderkerk een nieuwe raamovereenkomst sluit. Gezien

de statutaire doelstellingen van beide stichtingen ligt het in de rede een dergelijke raamovereenkomst met de Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk af te sluiten voor de eigen activiteiten en niet met de Stichting Sport en Welzijn. In de nieuw voorgestelde raamovereenkomst is niet consequent sprake van de Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk of Stichting Sport en Welzijn, beide namen komen voor.

Bij de afsplitsing van de Stichting Sport en Welzijn (Ridderkerk) is een evenredig deel van de rechten en verplichtingen van de stichting overgegaan op de nieuwe Stichting Sport en Welzijn. De gemeente moet inzicht hebben in de volgende vragen: Is de gemeente Ridderkerk op de hoogte bij welke stichting welke rechten en verplichtingen rusten? Met welke stichting de gemeente Ridderkerk overeenkomsten is aangegaan / op welke stichting een gegeven beschikking van toepassing is?

De gemeente Ridderkerk dient in contacten met de heer A.H.J. Theelen goed na te gaan namens welke stichting de heer Theelen optreedt/handelt. Ook moet dat bijvoorbeeld uit het briefpapier van beide stichtingen blijken.

Een dergelijke alertheid betreffende de stichting met wie een overeenkomst wordt afgesloten geldt ook voor de overige overeenkomsten e.d. die de gemeente Ridderkerk met de heer A.H.J. Theelen als bestuurder / vertegenwoordiger van een van beide stichtingen wil afsluiten.

Ontvangen documenten waarop de analyse is gebaseerd

- Statuten Stichting Sport en Welzijn 2009 en 28 08 2015
- Statuten Stichting Sport en Welzijn Ridderkerk 28 08 2015
- Projectplan nieuwe raamovereenkomst versie 0.7
- Herziening beschikking regulier sport en welzijn 2015
- Productbladen bij subsidiebeschikking 2015
- Productafspraken 2014
- Raamovereenkomst d.d. 30 12 2011
- Voorgestelde raamovereenkomst 2015